नेपाल धितोपत्र बोर्ड
सहायक, सहायक द्वितीय श्रेणी (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा — पूर्णाङ्क: २००
द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता — पूर्णाङ्क: ३०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	प्रश्न संख्या x अंक भार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	वित्तीय तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी	(क) वित्तीय तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी	१ प्रश्न X १० अङ्क = १० अंङ्क १० प्रश्न X ५ अङ्क = ५० अंङ्क	३ घण्टा	१००	४०
		(ख) पूँजी बजार र गैर पूँजीबजार सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था	१ प्रश्न X १० अङ्क = १० अंङ्क ६ प्रश्न X ५ अङ्क = ३० अंङ्क			
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	(क) धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४० अंङ्क १२ प्रश्न X ५ अङ्क = ६० अंङ्क	३ घण्टा	१००	४०

द्रष्टव्य:

१. प्रत्येक खण्डको छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् ।
२. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
३. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रमा परेका ऐन, नियमहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्छ ।
४. यो पाठ्यक्रम मिति २०७५।०६।२२ देखि लागू हुनेछ ।

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
सहायक, सहायक द्वितीय श्रेणी (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र

खण्ड (क) वित्तीय तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी **अंङ्क: ६०**

१. व्यवस्थापनको अर्थ र महत्व ।
२. योजनाको परिभाषा तथा निर्णयका तत्वहरु ।
३. संगठनका आधारभूत तत्वहरु ।
४. सूचना तथा संचारको अर्थ र महत्व ।
५. कर्मचारी उत्प्रेरणा तथा कार्य सम्पादन ।
६. कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी जानकारी ।
७. दर्ता चलानी तथा फ़ाइलिङ्ग ।
८. परिपत्र तथा टिप्पणी ।
९. कम्प्युटर प्रयोग सम्बन्धि सामान्य जानकारी (वर्ड, एक्स सेल, इमेल, इन्टरनेट आदि) ।
१०. लेखाको अवधारणा तथा लेखाका प्रकारहरु ।
११. चेक, ड्राफ्ट, बैंक रिकन्सीलीएशन ।
१२. भौचर, लेजर खाता, सानो नगदी कोष ।
१३. जिन्सी श्रेस्ता र भण्डार व्यवस्थापन ।
१४. सन्तुलन परीक्षण, बैंक नगदी किताव, वासलात र नाफा नोक्सान खाता ।
१५. आन्तरिक लेखा परीक्षण तथा बाह्य लेखा परीक्षण सम्बन्धि जानकारी ।
१६. व्याज, अनुपात र समानुपात, ऐकिकनियम, नाफानोक्सान, प्रतिशत र औसत ।
१७. नेपाल राष्ट्र बैंक, बीमा समिति, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयबारे जानकारी ।
१८. नेपालको वर्तमान १४ औं योजनाको उद्देश्यहरु

खण्ड (ख) पूँजी बजार र गैर पूँजी बजार सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था **अंक ४०**

१. धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३, वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी ऐन, २०७४ ।

२. सरकारी ऋणपत्र दोश्रो बजार व्यवस्थापन नियमावली, २०६२; धितोपत्र बजार संचालन नियमावली, २०६४; धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४; नेपाल धितोपत्र बोर्ड नियमावली, २०६४; धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४; धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७; सामूहिक लगानी कोष नियमावली, २०६७ तथा क्रेडिट रेटिङ्ग नियमावली, २०६८, धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३, वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी नियमावली, २०७४, नेपाल धितोपत्र बोर्डको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६६, कर्मचारी सेवाशर्त नियमावली, तथा नेपाल धितोपत्र बोर्ड सार्वजनिक खरीद सम्बन्धी नियमावली, २०६६ ।

३. सरकारी ऋणपत्र दोश्रो बजार व्यवस्थापन विनियमावली, २०६२; ओटिसी (ओभर द काउन्टर) बजार सञ्चालन विनीयमावली, २०६५; धितोपत्र बजारको सदस्यता तथा कारोवार विनियमावली, २०५५; धितोपत्र बजारको सूचिकरण विनियमावली, २०५३; धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा विनियमावली, २०६८ तथा धितोपत्र कारोवार

राफसाफ तथा फछर्यौट् विनियमावली, २०७० ।

४. लगानी व्यवस्थापन (पोर्टफोलियो म्यानेजमेन्ट) सम्बन्धी निर्देशिका, २०६७, सामूहिक लगानी कोष निर्देशिका, २०६९, धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँड निर्देशिका, २०७४, सूचीकृत संगठित संस्थाहरुको संस्थागत सुशासन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४, धितोपत्र सार्वजनिक निष्काशनको केन्द्रीकृत विद्युतीय सेवा कार्य संचालन निर्देशिका, २०७४ तथा सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण निर्देशिका, २०७४ ।

५. नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८

६. बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३

७. बैकिङ्ग कसुर तथा सजाय ऐन, २०६४

नेपाल धितोपत्र बोर्ड
सहायक, सहायक द्वितीय श्रेणी (प्रशासन समूह) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र

खण्ड (क) धितोपत्र बजार तथा वस्तु विनिमय बजार **अंङ्क: १००**

१. धितोपत्र र प्रतिभूतीपत्रको अर्थ र महत्व।
२. नेपालमा पूँजीबजारको विकास ।
३. नेपाल धितोपत्र बोर्डको काम, कर्तव्य तथा अधिकारहरु ।
४. वैकल्पिक लगानी कोष (private equity, venture capital) को अवधारणा ।
५. वस्तु विनियम बजार, वस्तु बजारका व्यवसायीहरुको काम कर्तव्य र अधिकार ।
६. नेपाल स्टक एक्स्चेन्जको काम, कर्तव्य ।
७. धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी (Central Depository Company) तथा निक्षेप सदस्य (Depository Participant) को काम, कर्तव्य ।
८. धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माताको काम र कर्तव्य ।
९. निष्काशन तथा बिक्री प्रवन्धक(Issue Manager) को काम र कर्तव्य ।
१०. शेयर रजिष्ट्रारको काम र कर्तव्य ।
११. लगानी व्यवस्थापन तथा लगानी व्यवस्थापक (Portfolio Manager) को काम र कर्तव्य ।
१२ . धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ता (Underwriter) को काम र कर्तव्य ।
१३. धितोपत्र कारोवार प्रकृया तथा कारोवार प्रणाली ।
१४. धितोपत्र कारोवारको राफसाफ तथा फछर्यौट सम्बन्धी व्यवस्था ।
१५. धितोपत्रको किसिमहरु ।
१६. मर्चेन्ट बैकर सम्बन्धी जानकारी ।
१७. नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी जानकारी ।
१८. OTC बजार
१९. धितोपत्रको मूल्यांकन सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
२०. क्रेडिट रेटिङ्ग सम्बन्धी व्यवस्था ।
२१. धितोपत्र बजारका परिसूचक ।
२२. सामुहिक लगानी कोष ।